

mentet. Der er dog nemlig en umaadelig Forskel paa, hvad der foregaar i et Udvalg, og paa Tilsagn, som en Embedsmand dér giver, og saa det, der ved Forhandlingen her i Salen bliver udtalt af Ministeren. Og jeg synes, som sagt, ikke, at den Omstændighed, at jeg har ladet en anden Del af det, der skete i Udvalget, ligge ved denne Lejlighed, maa bebrejdes mig, som om jeg ikke havde taget Lære af Udvalgsbehandlingen.

Den højtærede Minister beskæftigede sig nogle Gange med Begrebet „samlede Omsætning“. Det lader til, at der indenfor den statistiske Verden eksisterer en Forstaaelse af Ord og Begreber, som ikke falder helt sammen med den, som f. Eks. Handelsfolk nærer. Jeg kan ikke faa andet ud af det, end at Ordene „samlede Omsætning“ — det er de to sidste Ord i § 3 — af den Del af Befolkningen, som ikke er Statistikere, ikke kan opfattes paa anden Maade end, at de næringsdrivende skal opgive et Beløb, der viser den samlede Vareomsætning i den paagældende Virksomhed. Om dette udtalte den højtærede Minister, at han havde Erfaringer, der var meget bedre end mine Teorier, med Hensyn til, hvad man kunde faa fra Folk i Retning af Oplysning om deres samlede Omsætning. Men her synes jeg, at det er den højtærede Minister, der ser for snævert paa Forholdene, idet han alene regner med, hvad der har vist sig ved Skatteangivelser til Frederiksberg Kommune. Den højtærede Minister maa dog ikke glemme, at hans Eksempel drejer sig om Personer, som er i høj Grad økonomisk interesserede i at kunne trænge igennem med deres Opfattelse og derfor rimeligvis — sikkert ofte med stort Besvær og Udgift — laver Udtog, hvad man kan kalde en særlig Bogføring, paa Grundlag af det allerede eksisterende Materiale. Naturligvis kan f. Eks. en Detailhandler, naar han har sin Kassebog og sin Hovedbog, de Bøger, der fordres i Bogføringsloven, enten selv eller ved en lejet Person gøre Uddrag, som ender med at vise den samlede Omsætning, og det vil han selvfølgelig gøre, naar betydelige økonomiske Interesser staar paa Spil for ham. Men det, jeg har ment, er netop dette, at vi ikke ved at lave en Lov om Erhvervstælling maa komme ind paa at stille nye Krav med Hensyn til Bogføringspligten, naar denne Pligt allerede er nøje fastslaaet i en bestaaende Lov.

Endelig nævnte den højtærede Minister, at man virkelig ikke fra Statistikernes

Side kan overlade det til Erhvervene selv at bestemme, hvorvidt de bør tælles eller ikke. Dér synes jeg, at den højtærede Minister er for meget Statistiker. Jeg tror, at vi er en hel Del Mennesker, som omvendt vil mene, at det maa være det praktiske Liv, der bestemmer, hvorvidt man har Brug for en Forholdsregel som Tællingen eller ikke. Vi kommer let til at sige, at endnu mindre end, at det maa være Erhvervene, der træffer Bestemmelse i saa Henseende, maa det være Statistisk Departement, der ensidigt træffer Bestemmelse, navnlig om Forhold, som det efter Forholdenes Natur ikke kan overse — jeg tænker her paa Mulighed eller Ikke-Mulighed af at give de forlangte Oplysninger.

Det er min Hensigt at foreslaa Nedsættelse af et Udvalg, og dér vil der sikkert blive Lejlighed til at drøfte Sagerne, forhaabentlig ogsaa med den højtærede Minister. Og jeg gentager, at min Ængstelse paa ganske enkelte Punkter ikke maa opfattes som en Modstand mod Lovforslaget; tværtimod tilsiger jeg den højtærede Minister min personlige ubetingede Støtte til at faa Lovforslaget igennem i en brugelig Form og at faa det hurtigt igennem.

Finansministeren (Bramsnoes): Jeg vil gerne gøre en Bemærkning i Anledning af de sidste Udtalelser af den ærede Ordfører for Venstre. Jeg udtalte nemlig ikke, at det var Statistikerne, som skulde bestemme, om et Erhverv skal ind under Undersøgelsen eller ikke, men at det var Samfundet, der skulde bestemme det. Jeg sagde: Det er os her, der skal bestemme det, og dermed mener jeg Rigsdagen, Lovgivningsmagten. Hvis vi skulde spørge de enkelte Erhverv, om de vil det ene eller det andet, er jeg bange for, at der var for mange, som gerne vilde staa udenfor, og saa megen Forstaaelse af vort Erhvervslivs Samhörighed maa der nu en Gang være, at vi maa kunne være klare over, at det enkelte Erhverv ikke kan bestemme, hvorvidt det vil være med i de Undersøgelser, der skal foretages. Erhvervene maa finde sig i, at det afgøres efter de almindelige Linier for Undersøgelserne i Samfundet, og det er Lovgivningsmagten, ikke Statistikerne, der fastsætter de almindelige Linier. Jeg ved godt, at der i Handelskredse er en vis skjult Modvillie mod dette Lovforslag, og det er det, der nu giver sig Udtryk i de Betænkeligheder, der fremsættes. Men jeg vilde dog gerne have, at vi var enige om, at hvis dette Lovforslag